

D 16

1 Inledning

Revisorsnämnden (RN) meddelade den 27 april 2006 (dnr 2006-461) respektive den 18 juni 2014 (dnr 2012-1640) A-son varning bl.a. på grund av att han bedrev sin revisionsverksamhet i strid med reglerna om tillåtet ägande och ledning i 11 § revisorslagen (2001:883).

RN har den 31 mars 2016 öppnat ett ärende inom sin systematiska och uppsökande tillsyn (SUT) för att följa upp bl.a. hur A-son har organiserat sin revisionsverksamhet (dnr 2016-494). Vad RN har funnit under sin utredning har föranlett myndigheten att öppna detta disciplinärende.

2 RN:s utredning

A-son bedriver revisionsverksamhet i ett aktiebolag (A-bolaget) till vilket han är ensam ägare. I vart fall fram till december 2016 ägde han även 50,1 procent av aktierna i ett annat aktiebolag (R-bolaget). En annan person (delägaren) ägde 49,9 procent av R-bolaget.

RN konstaterade i de två ovan nämnda besluten att samtliga tjänster som krävdes för att utföra revision i A-bolaget köptes från R-bolaget och att R-bolaget därigenom hade tillförts en del av intäkterna i A-bolaget. RN fann att verksamheten i R-bolaget var en förutsättning för att revisionsverksamhet skulle kunna bedrivas i A-bolaget. RN:s slutsats var att det bedrevs revisionsverksamhet även i R-bolaget och att bolaget därför omfattades av revisorslagens regler om ägande och ledning.

I årsredovisningen för A-bolaget för räkenskapsåret 2015 uppges att A-bolaget bedriver revisionsverksamhet utan anställd personal. Omsättningen är redovisad till 515 tkr och eget kapital redovisat med 134 tkr. Av företagsinformation som RN inhämtat framgår att A-son är A-bolagets enda ordinarie styrelseledamot.

I årsredovisningen för R-bolaget avseende räkenskapsåret 2015 uppges att bolaget bedriver uthyrning av personal inom ekonomi. Omsättningen är redovisad till 381 tkr. Bolaget redovisar inga lönekostnader. Av företagsinformation som RN har inhämtat framgår att A-son är ordinarie styrelseledamot i R-bolaget och att styrelsen därutöver består av ytterligare en ordinarie styrelseledamot, delägaren, och en styrelsesuppleant. Delägaren och styrelsesuppleanten är inte auktoriserade eller godkända revisorer.

Av ett registreringsbevis, utställt av Bolagsverket den 11 november 2016, framgår att R-bolaget ska äga och förvalta fast och lös egendom och därmed förenlig verksamhet.

A-son har uppgett följande.

Han bedriver sin revisionsverksamhet i A-bolaget. Det bolaget är han ensam ägare till.

Hans andel i R-bolaget var fram till december 2016 50,1 procent men bolaget har alltid med stöd av internredovisning drivits som två bolag. Det reella ägarförhållandet var därför snarare 900/100. I december 2016 har han genom förvärv blivit ensam ägare till samtliga aktier i R-bolaget.

R-bolaget är inget revisionsföretag och bedriver ingen revisionsverksamhet. R-bolaget har uteslutande bedrivit uthyrning av de två styrelseledamöterna till bl.a. A-bolaget. Han har inte varit anställd i R-bolaget sedan år 2006. Under år 2012 ändrades bolagsordningen till att endast omfatta verksamhet inom ekonomiområdet och uthyrning av personal. Han trodde att detta skulle räcka för att R-bolaget inte längre skulle anses bedriva revisionsverksamhet. Under år 2016 har R-bolaget återigen anmält en ändring av bolagsordningen till Bolagsverket, denna gång till att endast bedriva ägande och förvaltning av fast och lös egendom. R-bolaget har under året helt upphört med uthyrning av personal och verksamhet inom ekonomiområdet.

A-son har till RN gett in en beskrivning av hur han avser att organisera sin verksamhet för att denna ska möta revisorslagens krav på bedrivande av revisionsverksamhet. Av dessa uppgifter framgår sammantaget att hans avsikt är att organisera sin revisionsverksamhet och tillsätta funktionärer så att verksamheten uppfyller revisorslagens krav. Han har även några dagar före nämndens sammanträde i ärendet uppgett att han har vidtagit vissa andra åtgärder än de han tidigare beskrivit. Handlingar som styrker detta har dock ännu inte getts in till RN.

3 RN:s bedömning och val av disciplinär åtgärd

Av 11 § revisorslagen följer att en revisor får utöva revisionsverksamhet i ett aktiebolag endast om bolaget ägs av revisorer eller av ett eller flera registrerade revisionsbolag och om styrelseledamöterna och styrelsesuppleanterna är revisorer.

Det sätt på vilket A-son har organiserat sin revisionsverksamhet har tidigare prövats av RN i två disciplinärenden. I båda ärendena meddelades han kritik på den grund att han bedrev sin revisionsverksamhet i strid med revisorslagen regler om tillåtet ägande och ledning. I det senare ärendet fann RN det vara allvarligt att han, trots den år 2006 meddelad varningen, hade fortsatt att bryta mot grundläggande principer i revisorslagen för utövande av revisionsverksamhet.

A-son har även i tiden efter den senaste varningen – meddelad den 18 juni 2014 – bedrivit sin verksamhet på så sätt att A-bolaget, dvs. det bolag i vilken han utövar

revisionsverksamhet, har köpt tjänster som krävs för att utföra denna verksamhet från R-bolaget. Detta innebär att det får anses ha bedrivits revisions-verksamhet även i R-bolaget. Detta gäller i vart fall för tiden till dess att R-bolaget under innevarande år helt upphört med uthyrning av personal och verksamhet inom ekonomiområdet. Under samma tid har R-bolagets styrelsesuppleant och en av dess ägare, tillika styrelseledamot, inte varit revisorer. A-son har således organiserat sin revisionsverksamhet i strid med revisorslagens krav. Härigenom har han åsidosatt sina skyldigheter som revisor. Det finns därför grund för att nu meddela honom en disciplinär åtgärd.

Av 32 § andra stycket revisorslagen framgår det att om en revisor åsidosätter sina skyldigheter som revisor eller som ställföreträdare för ett revisionsföretag, får varning ges. Är omständigheterna synnerligen försvårande, får auktorisationen eller godkännandet upphävas.

A-son har år 2006 och 2014 meddelats varning bl.a. på grund av att han hade organiserat sin revisionsverksamhet i strid med revisorslagens bestämmelser om revisionsföretags ägande och ledning. Trots detta har han, i vart fall fram till dess att R-bolaget under år 2016 upphörde att tillhandahålla tjänster till A-bolaget, fortsatt driva sin revisionsverksamhet i strid med dessa bestämmelser. RN finner att denna omständighet är synnerligen försvårande. Förutsättningar föreligger därför att, med stöd av 32 § andra stycket revisorslagen, upphäva A-sons auktorisation som revisor.

Det finns emellertid också skäl att beakta vad som sägs i 35 § första stycket revisorslagen.¹ Enligt den bestämmelsen får RN, i stället för att upphäva en auktorisation, förelägga revisorn att inom viss tid vidta rättelse. Om föreläggandet inte följs, ska RN pröva om auktorisationen ska upphävas.

A-son har till RN uppgett att R-bolaget under år 2016 helt har upphört med uthyrning av personal och verksamhet inom ekonomiområdet. Han har vidare uppgett att han håller på med en omorganisation av verksamheten så att den även i övrigt möter revisorslagens krav och han har för RN redogjort för vissa redan vidtagna åtgärder. Av det som han har uppgett till RN framgår att det finns förutsättningar för honom att vidta åtgärder som innebär att han bedriver sin verksamhet på ett sätt som möter revisorslagens krav.

RN förelägger därför, med stöd av 35 § första stycket revisorslagen, A-son att vidta de åtgärder som krävs för att hans revisionsverksamhet organiseras enligt revisorslagens krav. Samtliga åtgärder ska ha vidtagits och redovisats till nämnden senast den 28 februari 2017. Om föreläggandet inte följs, kommer RN att pröva om A-sons auktorisation som revisor ska upphävas.

Ärendet har avgjorts av RN genom Tillsynsnämnden för revisorer. I beslutet har deltagit justitierådet Sten Andersson, ordförande, kammarrättslagmannen Christina Eng, vice ordförande, enhetschefen Tomas Algotsson, auktoriserade revisorn Maria Danckler, f.d. avdelningschefen Eva Ekström, auktoriserade revisorn Magnus

¹ Se prop. 2008/09:135, s. 153.

Fredmer, advokaten Michael Frie, direktören Per-Ola Jansson och redovisningsexperten Claes Norberg. Vid ärendets slutliga handläggning har i övrigt myndighetschefen Per Johansson, chefsjuristen Adam Diamant, chefsrevisorn Carin Rytöft Drangel, avdelningsdirektören Kamilla Atmarsson samt revisionsdirektören Christina Lundin som har föredragit ärendet varit närvarande.